

trom, ne drugačije, nego što i sam Aristotel u knjizi *O disanju*, u 8. poglavlju prirodnu toplinu zove *πῦρ, vatrom*; govoreći o hranjenju: »vatrom se sve dovršava«; a »<nemoguće je da> ona <bude> bez tjelesne vatre«. Zar je čudno da je Platon, [347] slijedeći Timjeja u *Timeju*, svjetlo nazvao vatrom? A gašenje, koje nastaje od hladnog i vlažnog, toj trećoj vatri ne pripada, premda je svjetlo po naravi toplo.

Što, dakle, čini ta tako mukotrpna pokuda? Platon se riječju *ἀποτέμηται, odvaja se, odsijeca se*, poslužio bez sumnje kao metaforom, jer nije stvorena prava riječ; metafora je i sljedeća analogija: *κατασβέννυται, gasi se*, kojom je svjetlo nazvao vatrom. Gasi se također i ta vatra sa svojim kontrarnim, a njoj kontrarno je mrak od kojeg biva prigušena, ali ne odlazi; jer nije συμφυὲς πλησίον ἀέρι²⁸, *srodnina susjednom zraku, kao onome koji nema vatre, ἄτε πῦρ οὐκ ἔχοντι – vatre, tj. svjetla*. Slično, naime, izlazi k sličnom. To je izvedeno iz počela kad je poučavao da se oči sastoje iz vatre. »Tako je pak prema njegovim počelima u skladu s razumom«, kako je sam u 6. knjizi *Mudrosti*²⁹ o nekim <stvarima> rekao. Smiješna je, dakle, ta Aristotelova primjedba, kako s obzirom na metaforu, tako i s obzirom na samu stvar.

U knjizi *O disanju*, u 5. poglavlju стоји друго pobijanje: »Ono pak istiskivanje koje je opisano u *Timeju*, o ostalim životinjama nije ništa odredilo: na koji način one čuvaju toplinu, da li iz istog ili nekog drugog razloga.«

5

10

15

20

INSTITUT
ZA FILOZOFIJU

²⁸ Usp. PLATO, Ti. 45.d.5 – 6: συμφυὲς οὐκέτι τῷ πλησίον ἀέρι γιγνόμενον.

²⁹ Usp. ARIST. Metaph. 1881a37.